

تحلیلی بر علل ناکارآمدی احزاب سیاسی در ایران

مؤلف:

عبدالله جهانگیری

انتشارات هاوار

۱۳۹۷

سرشناسه	: جهانگیری، علیرضا، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: تحلیلی بر علل ناکارآمدی احزاب سیاسی در ایران/ مولف علیرضا جهانگیری.
مشخصات نشر	: ایلام: هاوار، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۹ ص.: جدول.
شابک	: ۱۸۰۰۰۰ ریال 9-32-8473-600-978 :
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حزب‌های سیاسی -- ایران -- تاریخ-- قرن ۱۴ -- نمونه پژوهی
موضوع	: Political parties -- Iran -- History-- 20th century -- Case studies
موضوع	: حزب‌های سیاسی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Political parties -- Iran -- Case studies
رده بندی دکره	: ۱۶۵۸DSR/ج۳۹۷ ۱۳۹۷
رده بندی دی	: ۰۸۴۰۲۵۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:

انتشارات هاوار

تحلیلی بر علل ناکارآمدی احزاب سیاسی در ایران

مؤلف	علیرضا جهانگیری
سال چاپ اول	۱۳۹۷
شمارگان	۱۰۰۰
ناشر	هاوار
شابک	۹ - ۸۱۰۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸
حروف چینی و صفحه آرایی	سجاد حاتمی
طراح جلد	دلارام پری پیکر
قیمت	۱۸۰۰۰ تومان
آدرس ناشر: ایلام، چالیمار، بلوار نماز	تلفن: ۰۹۱۸۸۴۰۶۶۳۰

پیشگفتار

اساس شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی ایران بر ایجاد حکومت اسلامی بر پایه مشارکت مردم بنا شده است. از جمله مهمترین کانال‌های تحقق مشارکت گروه‌های مختلف مردم، شکل‌گیری نهادهای مدنی است و در این میان احزاب به دلیل اینکه نماینده منافع گروه‌های مختلف اجتماعی هستند از جایگاه مهمی برخوردارند. بر این اساس توجه به شرایط کارآمد این نهاد از مباحث ضروری جامعه سیاسی ماست. تجربه حدوداً دوازده ساله شکل‌گیری احزاب در ایران نشان داده که علل مختلفی مانع از کارآمدی احزاب در ایران گردیده است. پدیده احزاب دولت ساخته و وابسته به دولت در ایران پیش و پس از انقلاب اسلامی پدیده‌ای کاملاً رایج است. با نگاهی گذرا به نحوه شکل‌گیری احزاب سیاسی در ایران به این نتیجه می‌رسیم که اکثر آنها به هنگام شکل‌گیری دولت‌ها یا پس از آن و توسط خود دولت مردان به وجود آمده و مادامی که آن دولت بر سر کار است، از منابع مالی وابسته به دولت تحصیل‌دار استفاده می‌کنند و با پایان کار آن دولت و عدم دسترسی به منابع مالی دولتی، دیگر قادر به ادامه حیات و تامین هزینه‌های هنگفت فعالیت حزبی نبودند. بر این اساس فقدان خاستگاه طبقاتی برای احزاب و وابستگی آنها به منابع مالی دولت تحصیل‌دار مانعی جدی بر سر کارآمدی احزاب در ایران به شمار می‌رود. البته تمامبعاد اقتصادی این مساله در چارچوب دولت تحصیل‌دار قابل توضیح نیست. نگاه تقلیل‌گرایانه، تحلیل ناکارآمدی احزاب بر اساس یک فاکتور خاص، تمام علت را توضیح نمی‌دهد. در کنار این مساله باید به تنگناهای فرهنگی و سیاسی و تاثیر آن بر ناکارآمدی احزاب سیاسی توجه کرد. در کنار عوامل داخلی منافع کشورهای خارج نیز باعث نقش آفرینی و تاثیرگذاری آنها بر روند فعالیت احزاب در ایران می‌شود. بنابراین برای رسیدن به تحلیلی منطقی از ناکارآمدی احزاب باید نگاهی همه جانبه به مساله داشته باشیم.

پیشگفتار	۵
----------------	---

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱- بیان مسأله	۱۳
۲-۱- ادبیات و ضرورت انجام تحقیق	۱۴
۳-۱- مروری بر ادبیات و سوابق مربوطه	۱۵
۴-۱- جنبه جایز بودن و نوآوری در تحقیق	۱۷
۵-۱- اهداف مسعص تحقیق	۱۷
۱-۵-۱- اهداف کلی	۱۷
۲-۵-۱- اهداف ویژه	۱۷
۳-۵-۱- هدف کاربردی	۱۷
۶-۱- سوال اصلی	۱۸
۷-۱- فرضیه اصلی	۱۸
۸-۱- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات فنی و تخصصی (به همراه مفهومی و عملیاتی)	۱۸
۹-۱- شرح کامل روش تحقیق	۱۹
۱۰-۱- بررسی و اندازه گیری متغیرها	۱۹
۱۱-۱- روش گردآوری داده‌ها	۲۰
۱۲-۱- روش‌ها، ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها	۲۰

فصل دوم: چارچوب نظری تحقیق

۲۳	۱-۲- مقدمه
۲۳	۲-۲ تعاریف احزاب:
۲۵	۳-۲ ویژگی ها و عناصر حزب
۲۶	۴-۲ تاریخچه شکل گیری احزاب:
۲۸	۵-۲ کار ویژه های احزاب
۲۸	۱-۵-۲ شکن دادن به افکار عمومی
۲۹	۲-۵-۲ اطلاع رسانی
۲۹	۳-۵-۲ آموزش توده های مشارکت سیاسی
۲۹	۴-۵-۲ گزینش ناسرها
۳۰	۵-۵-۲ شایسته گرایی
۳۱	۶-۵-۲ جامعه پذیری
۳۲	۶-۲ احزاب و دموکراسی
۳۸	۷-۲ نقش ایدئولوژی در کارکرد احزاب
۴۱	۸-۲ نظریه های احزاب
۴۱	۱-۸-۲ نظریه نهاد گرا
۴۳	۲-۸-۲ نظریه آلموند
۴۷	۳-۸-۲ نظریه نوسازی سیاسی
۴۸	۴-۸-۲ نظریه تاریخی
۴۸	۵-۸-۲ نظریه توسعه گرا
۴۹	۶-۸-۲ نظریه کارکرد گرایانه
۵۲	۷-۸-۲ نظریه ی ساختار گرای لاپالمبارا و واینر
۵۴	۹-۲ نتیجه گیری

فصل سوم: رفتارشناسی احزاب در ایران

- ۱-۳- پیشینه رفتارشناسی احزاب تا زمان انتخابات ریاست جمهوری دهم ۶۰
- ۱-۱-۳- نقش احزاب در انتخابات در مقطع زمانی ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۰ ۶۰
- ۲-۱-۳- نقش احزاب در انتخابات در مقطع زمانی ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۸ ۶۸
- ۳-۱-۳- نقش احزاب در انتخابات در مقطع زمانی ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۶ ۷۳
- ۴-۱-۳- نقش احزاب در انتخابات در مقطع زمانی ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴ ۷۷
- ۵-۱-۳- نقش احزاب در انتخابات در مقطع زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ ۸۱
- ۲-۳- مایه احزاب اصول گرا و اصلاح طلب ۸۸

فصل چهارم: تحلیل و بررسی علل ناکارآمدی احزاب سیاسی در ایران

- ۱-۴- مقدمه ۱۰۱
- ۲-۴- مواضع و عملکرد جریان های فکری - سیاسی در انقلاب اسلامی ۱۰۱
- ۳-۴- پیروزی انقلاب اسلامی ایران - مایه در نگاه به تحزب ۱۰۳
- ۳-۴- مؤلفه های متعارض فرهنگ سیاسی - سیاسی با تحزب ۱۰۵
- ۳-۴- ۱- مؤلفه های عام و تبیین علل تعارض ۱۰۵
- ۳-۴- ۲- مؤلفه های خاص ۱۰۷
- ۳-۴- ۱-۲- محلی گرایی و منطقه گرایی ۱۰۷
- ۳-۴- ۲-۲- خصلتهای عشیرهای و تبارگمانی و خویشاوندی ۱۰۸
- ۳-۴- ۳-۲- روحیه فردگرایی صوفیانه یا عارفانه ۱۱۲
- ۳-۴- ۴-۲- روحیه قهرمان پروری منفعلانه ۱۱۳
- ۳-۴- ۵-۲- عدم حمایت اقتصادی دولت از احزاب سیاسی ۱۱۳
- ۴-۴- تناقضات مفهومی ساختاری احزاب سیاسی ۱۱۵

۱۱۶	۴-۵- بدینی و ناآگاهی عمومی نسبت به جایگاه احزاب
۱۱۸	۴-۷- وجود احزاب دستوری و وابسته به دولت
۱۱۹	۴-۸- وابستگی احزاب به بیگانگان و ایدئولوژی‌های الحادی
۱۲۱	۴-۹- جمع بندی
۱۲۳	نتیجه گیری
۱۲۷	منابع